

MUNKAANYAG

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

2012. szeptember 1-jén lép hatályba, ugyanakkor legtöbb intézkedését fokozatosan vezetik be.

2013. január 1-től kerülnek állami fenntartásba a köznevelési intézmények,

2013. szeptember 1-től él a pedagógus életpályamodell,

2014. szeptember 1-től hároméves kortól lesz kötelező az óvoda.

Készült a törvény és a NEMFI által kiadott anyag alapján.

A hatályba lépés fontosabb dátumai

2012. szeptember 1.

Ekkor lép hatályba a nemzeti köznevelésről szóló törvény, de legtöbb intézkedése késleltetve, illetve fokozatosan kerül bevezetésre. Többek között ehhez is a 2012-es hatályba lépés biztosítja a jogalapot.

- **Mindennapos testnevelés:**

97. § (6) A 27. § (11) bekezdés szerinti **mindennapos testnevelést** az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően **felmenő rendszerben** kell megszervezni.

A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgást kell kifutó rendszerben megszervezni.

- **Tankötelezettség:**

16. életévnek a betöltéséig tart 2012. szeptember 1-től az általános iskolákban. **Tehát nem a tanév végéig, hanem az életkor betöltéséig.**

Az állam továbbra is biztosítja a térítésmentes továbbtanulás lehetőségét a 16. életévüket betöltött fiatalok számára az érettségi illetve az első szakképesítés megszerzéséig.

A tanköteles, de általános iskolát elvégezni nem tudó vagy általános iskola elvégzését követően továbbtanulni nem tudó vagy nem akaró tanulók számára a köznevelési Hídprogramok biztosítanak lehetőséget a tanulás folytatására.

45. § (3) A tankötelezettség a tanuló tizenhatodik életévének betöltéséig tart. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanítási évnél a végéig, amelyben a huszonharmadik életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója dönt.

97. § (1) Azok a tanulók, akik tanulmányaikat az iskolai nevelés-oktatás kilencedik évfolyamán a 2011/2012. tanévben vagy azt megelőzően kezdték meg, tankötelezettségük azon tanítási év végéig tart, amelyben a tizennyolcadik életévüket betöltik. Azon sajátos nevelési igényű tanulók tankötelezettsége, akik esetében a szakértői és rehabilitációs bizottság

e törvény hatálybalépése előtt a tankötelezettség huszadik életévükig történő meghosszabbításáról döntött, annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a huszadik életévüket betöltik.

14. § (7) Köznevelési Hídprogramok általános és középfokú iskolában – a kormány által szabályozott keretek között – szervezhetők. A programokban közreműködő intézményeket a Kormányhivatal jelöli ki.

2012. december 31-ig

- **Iskola dokumentumainak átdolgozása, elfogadása**

A megújuló Nemzeti alaptanterv alapján készülnek a **kötelezően választható kerettantervek, amelyek** szerint készítik el az iskolák a helyi tantervüket. A kerettantervek lehetőséget adnak az egyéni arculat kialakítására, a tananyag 10 százalékáról pedig teljesen szabadon rendelkezhet az iskola.

97. § (14) Az iskola 2012. december 31-ig felülvizsgálja a **pedagógiai programját**, annak érdekében, hogy a kerettantervről szóló jogszabály, valamint e törvény rendelkezéseinek megfeleljen.

(15) A tíznél több szakmai munkaközösséggel működő nevelési-oktatási intézmény 2012. december 31-ig felülvizsgálja és módosítja az **SZMSZ**-ét annak érdekében, hogy megfeleljen a 71. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

(16) Az a pedagógus, aki e törvény hatálybalépésekor az ötvenkettedik életévét betöltötte, **pedagógus-továbbképzésben** történő részvételre nem kötelezhető.

- **Intézményvezető kinevezése 2012. szept. 1-e és december 31-e között**

97. § (11) E törvény hatálybalépése és 2012. december 31-e között a települési önkormányzati fenntartású köznevelési intézmény vezetőjének megbízására, valamint a megbízás visszavonására vonatkozó jogot a fenntartó gyakorolja.

2013. január 1.

A 18. §, a 45. § (2) és (4) bekezdés, az 50. § (7) bekezdés, a 74–76. §, 95. § (7) bekezdés 2013. január 1-jén lép hatályba.

- **Az intézményrendszer fenntartója, az óvoda kivételével, az állam lesz**

2013. január elsejétől főszabály szerint az óvoda kivételével **a köznevelési intézmények a fenntartója az állam lesz**, mely a kormányhivatalokon keresztül gyakorolja a fenntartói jogait. A települési önkormányzatok öt évre szóló köznevelési szerződésben vállalhatják – meghatározott feltételek mellett – bizonyos intézmények működtetését.

A központi költségvetés fenntartótól függetlenül biztosítja a nevelési-oktatási intézmény és a kötelezően igénybe veendő pedagógiai szakszolgálat ellátásához szükséges **pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak illetményét**, munkabérét és ezek járulékait.

A települési önkormányzat nem **az intézmény fenntartását, hanem működtetését veheti át** az államtól **szerződés keretében határozott időre, 5 évre.**

74. § (1) Az állam gondoskodik – az óvoda kivételével – az alapfeladatok ellátásáról.

(2) A köznevelési feladatokat az állam intézmény alapításával és fenntartásával, továbbá egyházi vagy magánintézmény fenntartójával kötött köznevelési szerződés útján látja el. **Az óvodai nevelésről a települési önkormányzat intézmény alapítása és fenntartása, vagy köznevelési szerződés révén gondoskodik.**

74. § (4) A települési önkormányzat az alábbi köznevelési feladatokat ellátó intézmények működtetését – a 75. § (1) bekezdés szerinti köznevelés-fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban – az államtól köznevelési szerződéssel átveheti:

a) általános iskolai nevelés-oktatás,

b) középiskolai nevelés-oktatás,

c) alapfokú művészetoktatás,

d) kollégiumi ellátás,

e) azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátása, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt.

(5) A (4) bekezdésben foglalt feladatot ellátó intézmény működtetésének átvétele esetében a települési önkormányzat gondoskodik az átvett feladat tekintetében a felnőttoktatás megszervezéséről is.

88. § (1) A köznevelés rendszerének működéséhez szükséges fedezetet az állami költségvetés és a fenntartó hozzájárulása biztosítja, amelyet az ellátottak térítési díjai, a tanuló által igénybe vett szolgáltatás díja, az e törvény szabályai szerint tandíj szedésére jogosult intézmény esetében a tandíj és a köznevelési intézmény más saját bevétele egészíthet ki. A fenntartó biztosítja az általa engedélyezett többletszolgáltatások, többletlétszámok fedezetét.

(2) **A köznevelés alapfeladatainak ellátását szolgáló költségvetési előirányzat összegét az éves költségvetési törvényben kell meghatározni.** A köznevelés egyéb feladatainak ellátásához a központi költségvetés támogatást biztosíthat.

(4) A költségvetési hozzájárulás összege fedezi a nevelési-oktatási intézmény és a pedagógiai szakszolgálat ellátásához szükséges pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak illetményét, **munkabérét és ezek járulékait.** A pedagógiai szakszolgálat keretében biztosított ellátás időkereteit külön jogszabály állapítja meg. Nem állami fenntartású szakképző iskola esetében a költségvetési hozzájárulás igénybevételének feltétele, hogy a fenntartó szakképzési megállapodást kössön a kormányhivatallal.

76. § (1) A köznevelési szerződés keretében a települési önkormányzat vállalja a pedagógusok és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők illetményén és annak járulékain felül jelentkező összes működtetési költség saját forrásból történő finanszírozását. A települési önkormányzat vállalja az átvett **intézmény épülete állagának megóvását,** az állagmegóváson túl jelentkező rekonstrukciós, fejlesztési költségek fedezése már nem kötelessége, de **ehhez az állam pályázati úton támogatást nyújt.**

(2) A köznevelési szerződés érvényességének ideje alatt a települési önkormányzat legalább olyan színvonalon biztosítja az intézmény működtetését, mint azt az állam az intézmény átvételének idején biztosította. E bekezdés alkalmazásában a feltételek megváltoztatásának minősül:

a) a tárgyi feltételekben bekövetkező olyan változás, amelynek eredményeként rosszabb körülmények között valósul meg az oktatás,

- b) a szakmai feltételekben bekövetkező változás, amely az intézmény által ellátott pedagógiai feladatok számának csökkenését eredményezi,
- c) az intézmény működtetésének átvételekor a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések hiánya.
- (3) A feltételek megváltoztatásának vizsgálatát hatósági ellenőrzés keretében a kormányhivaltól kérheti az érintett szülői szervezet a nevelőtestület. Ha bebizonyosodik a feltételek romlása, a kormányhivatal
- a) kötelezi az önkormányzatot az eredeti állapot helyreállítására,
- b) bírságot szab ki,
- c) az eredeti állapot helyreállítására irányuló ismételt felszólítás eredménytelenségét követően a szerződést felbontja.
- (4) A felügyeleti bírságot az elkövetett cselekmény súlyával arányosan kell kiszabni.
- (5) A települési önkormányzattal kötött köznevelési szerződés a 31. § (5) bekezdésében foglaltakon túl tartalmazza az intézmény felvételi körzetét. **A települési önkormányzattal kötött köznevelési szerződés érvényességi ideje öt év.**
- (6) A szerződés érvényességének ideje alatt az átvett intézmény épülete – beleértve a székhelyen és az összes telephelyen található épületet – nem idegeníthető el, nem adható bérbe, nem terhelhető meg, az oktatásból nem vonható ki. Ha a szerződésben foglalt feltételek teljesítését nem veszélyezteti, e bekezdésben foglalt kötelezettség alól a szerződést kötő kormányhivatal felmentést adhat vagy engedélyezheti az elidegenítést, hasznosítást.
- (7) **Az önkormányzat a szerződés megkötésének időpontjában az anyagi helyzetére vonatkozóan elvégzett vizsgálat alapján biztosítani tudja a szerződés érvényességi ideje alatt a vállalt kötelezettségek teljesítését.**

- **Köznevelés-fejlesztési terv**

A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési tervet első alkalommal 2013. március 1-jéig készíti el.

75. § (1) A kormányhivatal a megye területén működő helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és **köznevelés-fejlesztési tervet** készít – amelynek része a megyei szakképzési terv – a köznevelési feladatok megszervezéséhez szükséges döntései előkészítése céljából. A települési önkormányzat a köznevelés-fejlesztési tervhez adott véleményéhez beszerzi a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, a köznevelési intézményben közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony keretében foglalkoztatottak közössége (a továbbiakban: alkalmazotti közösség), szülői és diákszervezeteinek véleményét.

(2) A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési tervet legalább ötévente értékeli és szükség szerint módosítja.

(4) A kormányhivatal a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor beszerzi – a nemzetiséget érintő kérdésekben – az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzat egyetértését.

- **Hatályba lépnek a szakszolgálatokkal kapcsolatos változások**

A **pedagógiai szakszolgálat intézményei állami intézmények lesznek.** Feladataik között szerepel egyebek mellett a nevelési tanácsadás, és a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása is. Utóbbi szerepel a pedagógusok kötelességei között is.

18. § (1) A szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását **pedagógiai szakszolgálat** segíti.

Továbbá:

50. § (1) A kormányhivatal meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét, továbbá – a köznevelés-fejlesztési tervvel összhangban – a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetét. A felvételi körzetek megállapításához a kormányhivatalnak be kell szereznie az érdekelt települési önkormányzatok véleményét.

- **Tankötelezettség**

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, vagy az azt követő évben válik **tankötelessé**. Az a gyermek, akinek esetében szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodába járhat.

45. § (2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik.

2013. szeptember 1.

A 4. § 12. pont b) alpont, a 8. § (3) bekezdés, a 13. § (4) bekezdés b) pontja, a 14. §-a, a 25. § (7) bekezdés, a 27. § (1)–(10) bekezdés, 27. § (12)–(13) bekezdés, 28–29. §, a 35. §, a 46. § (1) bekezdés a) pont, a 46. § (5) bekezdés, az 55. § (1) bekezdés, a 61. § (3) és (5) bekezdés, a 62. § (3) és (5)–(14) bekezdés, a 64–65. §, a 69. § (5)–(6) bekezdés, a 88. § (4)–(5) bekezdés, a 89. § (1)–(2) bekezdés, 95. § (8) bekezdés, az 1. melléklet, a 2. melléklet, a 4. melléklet, az 5. melléklet, a 6. melléklet, a 7. melléklet, a 8. melléklet 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

- **Egész napos oktatás**

Az általános iskolában **16 óráig tart a nevelés-oktatás**, igény esetén az iskolának 17 óráig gondoskodnia kell a tanulók felügyeletéről. Az általános iskola *egész napos iskolaként* is működhet. Az intézményvezető a szülő kérelmére felmenti a tanulót a délutáni „egyéb foglalkozások” alól, amennyiben az intézmény nem „egész napos iskolaként” működik.

27. § (2) Általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Az általános iskola e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

55. § (1) Az iskolában – kivéve, ha az intézmény e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként működik – az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmentheti – az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól.

- **Pedagógiai-szakmai ellenőrzés bevezetése**

Az **országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés** ötévente ismétlődő, értékeléssel záruló vizsgálat. Célja a pedagógusok munkájának külső, egységes kritériumok szerinti ellenőrzése és értékelése a minőség javítása érdekében. Az ellenőrzés kiterjed fenntartótól függetlenül minden köznevelési intézményre.

Az intézmény ellenőrzését legalább három *köznevelési szakértőből* álló csoport végzi. Az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben az a köznevelési szakértő vehet részt, aki az előírt továbbképzési követelményeket teljesítette. Az intézmény ellenőrzésében részt vevő szakértő kijelöléséhez a fenntartó egyetértése szükséges.

- **A pedagógus életpálya-modell, pedagógusok bérezése**

A pedagógusok előmeneteli rendszere 64–65. §,

- a) Gyakornok,
- b) Pedagógus I.,
- c) Pedagógus II.,
- d) Mesterpedagógus,
- e) Kutatótanár,

- **A pedagógusok új típusú munkaidő-számítása**

Pedagógusok munkaideje 62. § (3) és (5)–(14)

- **Indulnak a köznevelési Híd-programok**

Lásd fent.

- **Ekkortól érvényesek az új csoport- és osztálylétszámok és tanulói óraszámok**

25. § (7) Az óvodai csoportok, iskolai osztályok minimális, maximális és átlagléttségét a 4. melléklet határozza meg. Az óvodai csoportra, iskolai osztályra megállapított minimális és maximális létszámtól akkor lehet eltérni, ha nevelési, tanítási év során gyermek átvétele, felvétele miatt indokolt.

97. § (18) A 4. melléklet szerinti osztály-, csoportlétszámokat első alkalommal a 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben kell alkalmazni.

- **Hatályba lépnek az intézményvezetők létszáma és óraszámai**

- **Ekkortól hatályos a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők létszámára vonatkozó melléklet**
- **Erkölcstan, hittan:**

A kötelező tanórai foglalkozások része lesz az állami általános iskolában az erkölcstan vagy az e helyett választható **hit- és erkölcstan** óra.

97.§ (7) A 35. § (1) bekezdés szerinti erkölcstan órát vagy az ehelyett választható az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcstan órát az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik évfolyamán **2013. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni.** A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti fakultatív hit- és erkölcstanra vonatkozó rendelkezéseket kell kifutó rendszerben alkalmazni.

98.§ (6) Az általános iskola ötödik-nyolcadik évfolyamán az erkölcstan tantárgy tanítására az alkalmazható, aki a tantárgynak megfelelő szakos tanári végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik, vagy az iskolai nevelés oktatás ötödik-nyolcadik évfolyamán pedagógus-munkakör betöltésére jogosító végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik, továbbá **legalább hatvan órás pedagógus továbbképzés** vagy szakirányú továbbképzés **keretében elsajátította az erkölcstan oktatásához szükséges elméleti és módszertani ismereteket.**

- **Ingyenes tankönyv:**

46. § (5) Az elsőtől a nyolcadik évfolyamig, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban és a gyógypedagógiai nevelés-oktatásban az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

2014. szeptember 1.

A 8. § (2) bekezdés, az 53. § (1) bekezdés, 95. § (9) bekezdés 2014. szeptember 1-jén lép hatályba.

- **Három éves kortól kötelező az óvoda**

Ekkortól kötelező a 3 éves kortól való óvodába járás.

A gyermeknek főszabály szerint **három éves korától kötelező napi négy órában óvodai foglalkozáson részt venni.** A jegyző a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével a gyermek ötödik életévének betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

8. § (2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A jegyző – az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó – a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, az ötödik életév betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

2015. június 15-ig

- **Két tanítási nyelvű iskolára vonatkozó szabályok:**

97. §(13) Az e törvény hatálybalépésekor működő nyelvi előkészítő évfolyamon, továbbá – a nemzetiségi nevelés-oktatás kivételével – a két tanítási nyelvű nevelés-oktatásban a 2014/2015. tanév végéig teljesíteni kell a külön jogszabályban meghatározott feltételeket. **A külön jogszabályban meghatározott feltételeket nem teljesítő intézményekben a nyelvi előkészítő évfolyam vagy a két tanítási nyelven folyó oktatás felmenő rendszerben megszűnik.**

2012. január 8. Bajkó Ildikó